

Llegeix la revista mensual del cooperativisme català — rocagales.cat

Fundació
ROCA GALÈS
CATALUNYA

40 anys de cooperativisme

José María Pérez de Uralde,
president els 30 anys
de CIRIEC-Espanya

Pàg. 13

El valor de l'ús,
construïm un nou
model d'habitatge

Pàg. 18

Salut cooperativa,
aquests 5 anys
ens fan grans

Pàg. 25

CELOBERT

Equip de Celobert.

només 4 dels 8 inicials, dos arquitectes i dos urbanistes. Avui, a Celobert hi treballen 10 persones, de les quals 6 en són socis; professionals també d'enginyeria industrial, aparelladores i interiorisme.

Hi ha qui va participar a la fundació de Sostre Cívic, altres a V de Vivienda, «experiències que es va concretar en el 15M», analitza en Diego. Des d'aquesta perspectiva, «definim la nostra activitat com a serveis tècnics amb responsabilitat ecosocial», treballant per promoure edificis de mínima demanda energètica, impulsant l'ús de materials de bioconstrucció, i acompanyant ajuntaments que volen fer més efectiu el dret a l'habitatge i a la ciutat. Formen part del Grup Ecos, de la Plataforma d'Edificació Passivhaus (PEP) i de la Taula Veïnal d'Urba-

“

«Sense vocació de créixer, l'èxit els anima a pensar models cooperatius repartits pel territori i ampliar la cooperació»

nisme de Barcelona, plataformes des d'on contribuir a construir una societat millor.

El primer any i mig va ser de «caos fundacional i d'entesa/troba», el sector estava en el moment

més dur, «alguns de nosaltres a l'atur, mirant com podríem fer les coses d'una d'altra manera, produir arquitectura i enginyeria amb una marca deliberadament vinculada amb uns altres principis: cooperatiu, honestat, transparència; contrastant amb un sector qüestionat socialment i mala reputació després de la crisi; una època també d'arquitectes estrella».

En aquest context, «hem anat endavant perquè hi ha hagut molta generositat entre els socis, tot encàrrec s'ha compartit i això ens ha permès un creixement progressiu, a partir de contactes personals, confiança». Així s'ha anat construint un espai, una marca. Ara, considera, «tenim una visibilitat que fa que arribi gent que no ens coneix personalment».

Arquitectura, enginyeria i urbanisme per l'ecologia, el dret a l'habitatge i a la ciutat

Pep Valenzuela
@pepvalenzuela

Amb arrels a l'activisme social i lluita pel dret a l'habitatge i la ciutat, un grup de professionals d'arquitectura, enginyeria i urbanisme creen la cooperativa de treball Celobert, una experiència que s'ha obert camí enmig de la crisi immobiliària i es projecta com a model d'èxit en el sector.

Al 2010, un grup de gent involucrada amb moviments de lluita pel dret a l'habitatge i de cooperatives d'habitatge en cessió d'ús fundaren la cooperativa Celobert. «Els fundadors de Celobert ens vam conèixer en l'àmbit més militant, abans de la crisi de la bombolla, desnonaments i el crac del sector», explica en Diego Carrillo, arquitecte i soci. «De fet —assegura—, feia temps que dèiem que no era sostenible aquella especulació total».

Moments difícils, que portaren a plantejar una proposta de cooperativa inicialment de serveis, amb una visió i objectius de treball en favor del dret a l'habitatge i la ciutat. Vuit socis començaren el recorregut. Al gener del 2012, però, xoc de realitat i experiència concreta, decidiren esdevenir cooperativa de treball, ja

Reforma interior d'habitatge.

En tot cas, «la nostra economia ha estat molt austera; cooperativa sense ànim de lucre, vivim amb dignitat (sous dignes, però per sota d'altres empreses) i a gust de la feina, tenint molt clar que cal racionalitzar els recursos, administrar el temps a destinar a cada projecte; com a norma, una política d'austeritat».

Treballen en 3 àrees: una, arquitectura sostenible i ecològica; dues, enginyeria de l'edificació, rehabilitació, certificació energètica, llicències d'activitat i projectes d'instal·lacions, tot allò més de tècnic de capçalera, «és la que va relacionada amb els problemes de la gent i més de toca de peus a terra». La tercera, urbanisme i habitatge, «planificació urbana i de l'habitatge especialitzades en nous models d'accés, que és allò que embranca amb els nostres orígens de militància».

Els clients principals són, d'una banda, entitats de l'economia social, empreses i particulars que necessiten serveis d'arquitectura o enginyeria amb valors; comunitats de propietaris i, finalment, entitats públiques, ajuntaments, diputacions, Generalitat; i col·lectius, com grups d'unitats de convivència. «Sempre fem propostes que vinculen habitatge, planejament i participació ciutadana, orientats al dret a l'habitatge i a un urbanisme

transformador, que generi millora i transformació social».

Per començar no calia una gran inversió, afirma. A l'inici el problema era de tresoreria, especialment amb l'administració pública que paga a terminis molt llargs. Per resoldre el problema, al 2012 van emetre títols participatius per valor de 30.000 euros, a 500 euros, remunerats al 2,5% i distribuïts a la xarxa d'amics i familiars; «cada any s'ha pagat aquest percentatge i justament en aquest any ho hem retornat tot», informa en Diego.

Mentrestant, han aportat el capital social obligatori, de 8.000 euros, «una mica alt, potser, però volíem aguantar la tresoreria i no haver de dependre dels títols». Ara, gràcies també a un suport de Financoop, gestionat via Coop57 i Fiare, ho tenen tot liquidat. La facturació anual gira a l'entorn dels 200.000 euros.

“

«La crisi ho feia més difícil, però donava més sentit a una cooperativa amb visió i objectius clars en favor del dret a l'habitatge»

El desafiament més important, emfasitza, «ha estat construir relacions de confiança que et permetin donar-ho tot i saber que els altres també ho fan, poder prendre decisions conjuntes o saber delegar-les, és a dir construir equip des del punt de vista humà. Clar que és un procés continu, però hem fet passes molt importants».

Sense formació empresarial prèvia, han viscut un intens procés d'aprenentatge per muntar una empresa que, al temps, és cooperativa. «També aquest és un aprenentatge continu, i en aquest sentit ens ha

ajudat molt el formar part del grup ECOS, amb cooperatives de més de 30 anys de vida; ens ha permès compartir moltes coses, ho valorem molt això».

Mantenen relació amb els moviments, però ara dedicant-se més al món de l'economia social i solidària: a la XES i temes de moneda social, a ECOS en particular, i també a la Federació. Aquest, de fet, ha estat un tema clau per Celobert. La intercooperació ha permès realitzar exposicions sobre eficiència energètica, crear d'una administradora de finques cooperativa (Fem Escala); i ha permès també iniciar la creació d'un equip multidisciplinari d'acompanyament a grups que volen autopromoure's el seu habitatge en format cooperatiu (Perviure).

En Diego pensa que Celobert pot llegir-se com a resultat d'una evolució històrica que prové d'una tradició d'arquitectura pensada per a les classes populars durant la República, per exemple amb Torres i Bages, i que al final del franquisme, arquitectes joves vinculats al moviment veïnal van recuperar per donar suport tècnic a barris. Amb la democràcia, molts d'aquests van treballar a les administracions i «van fer molt bona feina en la regeneració de les ciutats, fins a les Olimpíades i l'any 2000».

«El que caracteritza més la nostra generació», declara en Diego, «és la perspectiva ambiental, l'obertura a nous models d'accés a l'habitatge i la figura jurídica de la cooperativa, la democràcia en la presa de decisions i la renúncia a l'arquetipus d'arquitecte de l'*star system*. Això és innovador», emfasitza, Celobert és la primera cooperativa de treball del sector. «Ens arriben sol·licituds de gent que es vol organitzar en cooperativa per fer front als encàrrecs d'arquitectura».

De créixer, diu, «no en tenim gaire, de vocació, però és un debat que hem d'abordar». Creu que el model funciona i pensen que «cal reflexionar sobre la manera d'impulsar models cooperatius repartits pel territori. Estudiem això».